

Utsläppsbubbla farligare än klimattullar

Carl B Hamilton skriver att ett hot om klimattullar från EU skulle stoppa frihandelsförhandlingarna och göra ett globalt klimatavtal dödfött (DI 5/5). Hans budskap är simplistiskt och har som outtalad utgångspunkt att frihandel är överordnat andra samhälleliga mål.

Konsumenter och företag ställer krav på sina leverantörer av varor och tjänster. På samma sätt är det rimligt att EU ställer krav på hur andra länder hanterar såväl mänskliga rättigheter som globala miljöfrågor. Internationella förhandlingar

handlar om att ge och ta på olika områden. Handelspolitiken kan inte avskärma sig från andra samhällsmål.

Utsläppshandeln har kostat svensk industri främst i form av högre elpriser. Denna merkostnad rör sig om 4–7 miljarder kronor per år med priser för utsläppsrätter på 10–20 euro/ton.

Betydligt högre koldioxidpriser än så är dock nödvändiga för att ens komma i närheten av tvågradersmålet. Detta får effekter på industrins konkurrenskraft.

Helt riktigt är ett globalt system för utsläppshandel i teorin den bästa lösningen. Men det är svårt att se hur

Lars J. Nilsson

Tekniska högskolan, Lund.

Carl-Henric Nilsson

Ekonomihögskolan, Lund

världens länder kan bli överens snart om en fördelning av utsläppen under ett globalt system.

I verkligheten kommer bland annat rättviseaspekter och historiskt ansvar för utsläppen in som politiskt laddade frågor. Det är rimligt att de rika länderna, med 5–20 gånger högre utsläpp per capita än många u-länder, tar sitt ansvar och går före. Ett nytt klimatavtal lär återspegla detta faktum.

Frågan som behöver ställas är hur vi i Sverige och EU skall agera i avvaktan på ett globalt system för utsläppshandel.

En möjlighet är mer kravställande i tillståndspröv-

ningar. Industrin kan tvingas till större investeringar i koldioxidsnål teknik, men i gengäld slippa höga löpande kostnader för koldioxidskatter eller utsläppsrätter.

En annan möjlighet är att avsevärt högre koldioxidpriser tvingar fram klimattullar. Att skydda industrin, och klimatet, genom gränsskattejusteringar kan inbjuda till protektionism och vara en farlig väg att gå.

Men att vänta på den globala utsläppsbubblan kan vara ännu farligare, inte bara för världsekonomin och klimatet, men också för miljontals fattiga i utsatta områden.